

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6-án
Gyűlésnapok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egy évre 16 k.
Három évre 48 k.
Helyben házhoz hordva:
Egy évre 20 kor.
Három évre 60 kor.
Vendéke postán szállítva:
Egy évre 24 kor.
Három évre 72 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

XXII. évfolyam 276. szám. Nagyvárad Szombat, 1916 december 2.

A herceghalmi vasuti katasztrófa.

A bécsi gyorsvonatnak három áldozata van.

Az áldozatok közt van Thallóczy Lajos.

Tegnap számunkban egy hozzánk hajnalban érkezett távirat alapján hírt adtunk arról a borzalmas vasuti szerencsétlenségről, mely Herceghalomnál a bécsi gyorsvonat és a Budapestről indult Grácsi személyvonat összeütközése folytán történt.

A nagy vasuti szerencsétlenség híre nagy ijedelmet okozott az egész városban, mivel a bécsi gyorsvonat több nagyváradit utast is hozott magával. Nagyváradiaknak és biharmegyeieknek szerencsére semmi bajuk nem történt.

A bécsi gyorsvonat utasai közül csak hárman estek áldozatul a szerencsétlenségnek. Thallóczy Lajos v. b. t. t. Szerbia polgári kormányzója és két Ferencz-József-intézeti növendék. A halottak száma a MAV hivatalos kommunikéje szerint 66, a sebesültek száma 150 köztük hatvan súlyosan sebesült.

A szerencsétlenségről tegnap a következő táviratokat kaptuk tudósítónktól:

Az első mentővonatok.

Budapest december 1. (Saját tudósítónktól.) Érk. 10 ó. 25 p. Nyolc óra 40 perckor a Keleti pályaudvarra két vonat robogott be, az egyik a katasztrófa menekültjeinek egy részét, a másik 27 sebesültet hozott. A menekülők elbeszélése

szerint a halottak száma 70, a sebesülteké 150-200, esetleg több.

Bővebb részletek a szerencsétlenségről.

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) Érk. 12 óra 10 p.-kor. Délután 10 órakor a többi sebesültet is behozták a pályaudvarra, ezenkívül Thallóczy és egy kadét holttestét, aki a bécsi gyorsvonaton volt.

A többi halott és sebesült a grácsi személyvonat utasai közül való. Hivatalosan eddig hatvan halottat jeleztek, de a megmenekültek állítása szerint a halottak száma legalább hetven, a sebesülteké pedig kétszáz.

A honvédelmi miniszter szerencsés megmenekülése.

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) Thallóczyval egy kupéban utazott Bécsből Hazai honvédelmi miniszter is, aki azonban már Győrben kiszállott a vonatból.

Az áldozatok.

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) A sebesültek legnagyobb része a grácsi személyvonat harmadosztályu kupéiból való, mivel a gyorsvonat a grácsi vonat ezen részébe futott bele.

A M. Á. V. a szerencsétlenségről.

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) Érk. d. u. 1 óra 45 p.-kor. A Máv. elnöki igazgatósága délben a következő kommunikét adta ki:

A Herceghalomnál történt vasuti szerencsétlenségnek 66 halottja, százötven sebesültje van, köztük 60 súlyos sebesült.

Thallóczy meghalt. Egy kocsis gőzsöve ment keresztül rajta. Thallóczy titkára, egyik nőrokona és egy vele utazó főhadnagy sértetlenek maradtak. A sebesültek nagyrésze katona.

Thallóczy Lajos életrajza.

Thallóczy Lajos, Szerbia polgári kormányzója, a történetírásnak is érdemes munkása volt. 1854-ben született Budapesten, tehát 62 éves volt. Rendes tagja volt a Magyar Tudományos Akadémiának. Először az országos levéltárban működött, 1884 óta pedig a közös pénztárgyminiszteriumban, ahol Kállay Benjáminnak egyik legkiválóbb munkatársa volt, s ahol osztályfőnök, egyúttal az udvari kamarai levéltár igazgatója volt. 1912-ben lett valóságos belső titkos tanácsos. Történelmi munkásságában főleg hazánk és a délszláv államok érintkezését ismerteti. Főbb művei: *Lucrum camerarum*, *Diplomatarium Ragusanum*, *Bosznia története*, *Kállay Benjámin élete*, stb. Deli álléval szépirodalmi munkákat is írt. A történelmi társulat elnöke s egyetemi tanár volt a budapesti egyetemen.

Kállay halála után folytatta nagy művét: Szerbia történetét s hivatalos teendői mellett állandóan foglalkozott történelmi kutatásokkal a levéltárakban. Mint államférfi is nagy tekintélynek örvendett s neve sokszor szerepelt a miniszteri kombinációkban. Szerbia elfoglalása után ő lett Szerbia polgári kormányzója s még élénk emlékezetben van, hogy mily erélyesen megvédte Belgrádban a magyar érdekeket.

Thallóczy nőtelen ember volt. Még Bécsben élt, az ő háza volt a középpontja a ma-

Szőnyeg, Függyöny, Linoleum,

Vásznak, Fehérneműek, Harisnyák, Ruhakelmék, Bársonyok, selymek, barchetek, uri és női divatcikkek, kézimunkák mindennemű hozzávalók.

Nagy választék, olcsó szabott árak

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

gyar társaságnak, ahol szívesen látott minden magyart. A bécsi magyar társaság elnöke volt.

Halála nagy veszteség a magyar tudományra és politikai szempontból majdnem pótolhatatlan veszteséget jelent.

Biharvármegyéből nincs áldozata a katasztrófának.

A herceghalmi katasztrófa híre már tegnap a kora reggeli órákban elterjedt az egész vármegye területén. A hír annál nagyobb izgalmat keltett, mert lehetőleg szűkebb szavú értesítések érkeztek csupán. Később az a hír terjedt el, hogy a szerencsétlenség azzal a vonattal történt, amellyel a vármegye képviselői utaztak. Köztudomású dolog volt, hogy Biharvármegye képviselői közül többen utaztak az osztrák fővárosba. Fráter Barnabás alispán a szerencsétlenség híre után azonnal telefonon érdeklődött Budapestről a közelebbi részletek és az áldozatok személye iránt. Az érdeklődésre azonnal megjött a megnyugtató válasz.

— Az áldozatok között nincs biharvármegyei.

Az alispán a tudósítást közölte az érdeklődőkkel. Dél felé azonban ismét aggodalmas hírek keltek szárnyra. Észterint Fráter Emilről, a tenkei kerület képviselőjéről semmi hír sem volt. Az aggodalmat azonban este ő maga oszlatta el, mikor szerencsésen megérkezett.

Kik sebesültek meg.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónktól.) A herceghalmi katasztrófánál megsebesültek: Vermes Imre, Spilka László, Horváth István Ferenc József-intézeti növendékek, valamint dr. Bartha Lajos, a komáromi csász. és kir. hadosztálybíróhoz beosztott főhadnagy, akit szintén Budapestre hoztak. Két lábán szenvedett súlyos sérüléseket, fején több zúzódás van. A második sebesült-szállítmánnyal érkezett egy 30—35 év körüli nő, akit eszméletlen állapotban huztak ki egyik kocsi romjai alól. Koponyatörést szenvedett, állapota életveszélyes.

A többi sebesült asszonyokból és szabadságos katonákból állt.

Mit látott Medve Zoltán főispán?

A bécsi gyorsvonat utasai között volt Medve Zoltán krassószörénymegyei főispán, aki a következőképpen mondotta el a szerencsétlenség történetét:

— A bécsi gyorsvonat utasokkal szorongásig megtömve indult utnak félórai késéssel, mert Thallóczy mindenáron Pesten akart lenni még este s nem tudta melyik vonat-hoz csatoltassa szalonkocsiját. Háromnegyed egykor Herceghalom körül rettenetes dörgés zavarta meg utazásunkat. Miklós Elemér fővárosi tanácsjegyző felordított. Ráesett a podgyászra. Guillaume honvéd dandárparancsnok és felesége ijedten felugrottak, én fejemet támlámba ütöttem bele.

Félóra hosszát tartó szédülés fogott el. Kinéztem, elől óriási tüzet láttam. A vonat megállt. Kiabálás, ordítás, szaladgálás volt. Leszállottam. Rettenetes látvány tárult elém. Nagy amerikai mozdonyunk úgy beleszaladt a gráci személyvonat második

személyszállító kocsijába, hogy a szó-szoros értelemben kettészakította azt.

Thallóczyról nincs hír, nyomtalanul eltűnt, valahol ott fekszik egy kocsi alatt, titkára teljesen levetkőzve kirapult a kocsiból, hasonlóan Thallóczy vendége: Rheemen báróné a belgrádi katonai kormányzó unokahuga, aki szintén teljesen levetkőzve aludt és legnagyobb pongyolában kizuhant az uttest közepére. Baja kis horzsoláson kívül nem történt.

A szalonkocsi követő, a másodosztályú kocsiban Ferenc József intézet igazgatója két tanára tizenkilenc növendéke utazott.

Ismerőseim, a Spilka-fiúk, a volt hődmézvársárhelyi főispán fiait lábtörést szenvedtek. Pohrádczy Olivérnek, az orsovai főszolgabíró fiának semmi baja sem történt. Spilka és Podhrádczy keresztbe feküdtek, fölöttük Éltető szászrégeni orvos, földbirtokos egyetlen fia holtan. Ugyanabban a vagonban utazott egy férfi, aki eltűnt, egy nő, kinek mindkét lábát levágták. A nő öt éves kis leánya meghalt. *Láttam egy kupacot, amelyben lábak, fejek, karok össze voltak hordva. Láttam egy asszonyt, kinek föloldala le volt szakítva.*

A mozdonyvezető vallomása.

Merénylet?

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) Éltető Dániel, Ferenc József-intézeti nyolcadik gimnazista, a katasztrófa második áldozata, zilahi Éltető Dániel magyar-régeni dúsgazdag földbirtokosnak, Urmánczy Nándor sógorának egyetlen fia, most került volna sorozás alá. Urmánczyt kérte, hogy marosvásárhelyi 9 es huszárokhoz kerülhesse, ahol Bendi bátyja szolgál.

Még négy intézeti növendék is súlyosan megsebesült: Horváth István, Vermes Imre, Spilka László és Imre a volt hődmézvársárhelyi főispán fiait.

Délután ötkor jelentik Herceghalomról: Az árokban sorbarakva 65 halott fekszik, a bizottság most agnoszkálta őket. Leginkább szabadságolt katonák. Más néposztálybaliekról, a Rókusba szállítottakról Herceghalom tanár kijelentette, hogy legtöbb komoly, néhány súlyos eset, egy szerb hadifogoly kétszeres bálrepedést szenvedett.

A gyorsvonatot Vida János kipróbált, régi mozdonyvezető vezette, aki nem ugrott le a vonatról, hanem megfogózott és csodálatosan sértetlen maradt. Elmondta, hogy mikor Herceghalom előjelzőjéhez közeledtek, az előjelző nem volt kivilágítva, csak mikor közvetlenül mellé értek, állapíthatta meg, hogy az előjelző a menet lassítását parancsolja. 76 kilométer sebességgel hatadtak, nagy erővel fékezett, de a fék nem fogott. Újra fékezett, a fék most működött, sikerült 20 kilométer sebességre fékezni, ellengőzt is adott, ekközben történt az összeütközés.

A herceghalmi katasztrófa után nyomban megjelent a helyszínen a vasutasok bizottsága. Kutatták, miért volt sötét az előjelző s konstataálták, hogy szándarab van a jelzőben. Nincsen kizárva, hogy valaki szándarabot dobott a jelzőkészülékbe.

Hatvanhét halott.

Hogy történt a szerencsétlenség? Megrendítő részletek.

Budapest, dec. 1. (Saját tudósítónktól.) Herceghalomnál mindkét vonat televolt a temetésről érkező utakkal. Az összeütközés Herceghalom—Bicske között az Őrtoronynál történt. A harmadik számú bécsi gyorsvonatot Bécsben ketté szították, miután képtelenek voltak a támadék utast egy vonaton elhelyezni. A második vonatban utazott Harkányi és Hazay miniszter.

Amikor a második vonat Győrbe érkezett, az állomásfőnök intézkedett, hogy az első gyorsvonat Komáromban várja be a másodikat, hogy a miniszterek vonata előbb befuthasson Budapestre. Így Hazai vonata hamarabb átfutott Herceghalom állomáson. A másik vonat szerkocsija után közvetlenül ugynevezett futárkocsi következett, amelyen a Ferenc József intézet növendékei utaztak Budapestre a temetésről.

Az összeütközés után a futárwagon a magasba emelkedett, a szalonkocsi vasszerkezete áttört a futárwagon első fülkéjének oldalát, ahol Éltető Dániel Ferenc József-intézeti növendék tartózkodott, aki nyomban meghalt. A másik növendék könnyebben megsebesült. A személyvonatnak ama kocsijából, amelybe a gyorsvonat belefutott, az utasok az ablakon át holtan kiestek. Thallóczy agya az összeütközés következtében felnyomódott a fülke mennyezetéhez, koponyája négy részre repedt, rögtön meghalt.

Az összeütközés ereje kidöntötte helyéből a táviróoszlopokat és a szemafort. Elsőnek a tatabányai kórház jelent meg a katasztrófa színhelyén. A sebesültek jalkiálása rettenetes volt.

Jaj Istenem, engem huzanak ki! Ségtség! Jaj ide hozzám! kiabáltak a szerencsétlenek. Elsőnek egy komáromi ügyvédet huztak ki a romok alól. Thallóczy holttestét csak reggel hét órakor tudták kihuzni a romokból. Reggel hét órakor a oszondör-örmeister összeszámlálása szerint a halottak száma hatvanhét volt.

A királynak jelentést tesz Tisza a szerencsétlenségről.

Budapest, december 1. (Saját tudósítónktól.) A bécsi katasztrófáról reggel jelentést tettek Tiszának, akit nagyon megrendített. Azonnal részvétét fejezte ki Buriánnak. Az audiencián jelentést tett a királynak, aki részvétellel hallgatta őt s fájdalmasan érintette Thallóczy halálának híre s nyomban intézkedett, hogy részvétét a közös pénzügyminiszteriumnak tudomására hozták.

A szerencsétlenség a Tiszántúlon.

Kora reggel kapta a Tiszántúl budapesti tudósítójától az első részletes táviratot, amelyet azonnal kifüggesztettünk. Ettől kezdve egymásután keresték fel előfizetőink a Tiszántúl szerkesztőségét s a telefon egyre csengett, részleteket kértek a nagy szerencsétlenségről. Délről Budapesttel telefonon beszéltünk s az aggodókat értesítettük, hogy nem ért baj nagyváradiakat s bihariakat. Híreinket azonnal kifüggesztettük s folyton nagy közönség olvasta.

Megállítottuk az orosz támadást.

Keleti harcok. Budapest, dec. 1. (Hivatalos.) A dunai hadsereg Bukaresttől délnyugatra az Argesul alsó folyása felé nyomul előre. Pitestitől délkeletre és Campolungtől délre és keletre a szövetséges csapatok győzelmes oszlopa megtörték a románok ismételt ellenállását. Az ellenség vesztesége fegyvekben tegnap is több ezerre rugott, ágyukban és hadiszerekben a zsákmány nagy.

József főherceg vezérezredes hadsereg harcvonala. Az oroszok most is mindent elkövetnek, hogy Arz és Köves tábornokok derék csapatain erőt vegyenek. A harcvonal délfelé kiszélesedett, mert a románok a határhegységben Kézdivásárhelytől keletre a támadókhoz csatlakoztak. A harc újból a legnagyobb elkeseredéssel folyt, a védők számos helyen ellentámadásba mentek át. Az eredmény tegnap is a mi oldalunkon volt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. A Zlota-Lipánál török csapatok visszavertek egy orosz előretörést és a megvert ellenséget árkaig üldözték.

Olasz lőszer- és aknaraktárakat robbantottunk fel.

Olasz harcok. Budapest, dec. 1. (Hivatalos.) Görztől keletre a Karszt-fensíkon változatos hevességgel folyt a tüzérségi harc. Tüzelésünk következtében számos olasz lőszer- és aknaraktár felrobbant. Karinthia és Tirol egyes szakaszain szintén heves tüzérségi tevékenység folyt. Ellenséges repülőgépek az Etsch-völgyben bombákat dobtak le, anélkül, hogy kárt okoztak volna.

Délkeleti harcok. Budapest, december 1. (Hivatalos.) Albániában a helyzet változatlan.

Bukarest felé közelednek csapataink.

Berlin, december 1. A nagyhíradások jelentik:

Keleti harcok.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala. A Zlota-Lipa mentén török csapatok visszavertek több támadást, utána nyomultak a visszazönlő ellenségnek és súlyos veszteségeket okozva neki, számos fogolyval tértek vissza.

József főherceg vezérezredes harcvonala. A Kárpátokban az oroszok és a déli szárnyon a románok folytatták tehermentesítő előretöréseiket. Az ellenség a Jablonica szoros és a kézdivásárhelyi medencétől keletre emelkedő magaslatok között légvonalban 300 kilométer hosszúságban elkeseredetten támadott. Nagy véráldozata és lőszerparazárása a hosszú frontnak tegnap is csak alig egy helyen járt előnyökkel. Csapataink többszöri támadásba mentek át és visszaverték az ellenségtől oly területeket, amelyeket az az előttevaló nap elfoglalt. Különösen kitüntették magukat a Hotrecen a markburgi vadászok, akik előretörve az ellenség állásából több mint 400 fogolyval és 2 géppuskával tértek vissza.

Nyugati harcok.

Nincs különös esemény.

Balkáni harcok.

Mackensen vezértábornagy hadserege. Nyugatromániában a hadseregtől elszakított román csapatok különböző irányokban keresik a mezekülést, elkerülhetetlen sorsuk elől.

A német és magyar osztrák feldőzők tegnap 300 emberüket fogták el. A Campolungon és Pnestin át a folyó völgyek mentén Oláhországban előretörő oszlopok gazdag zsákmányt szereztek fegyvekben, ágyukban és járművekben, különösen azonban máhákban. Az Olt felől előrenyomuló haderőkkel az ellenség számos folyószakaszon szembe szállt. Visszavetettük. Egy román támadás előretörése, amely elől lovasságunk kitért, sem tudta előrenyomulásunkat felartóztatni. A dunai hadsereg kivivta az átjárást Nesjlov lapályon és Bukarest irányában az Apgerul alsó folyásához közeledik. A románok tegnapi súlyos veszteségeiken kívül, az eddig jelentett adatokat nem számítva, több mint 2500 foglyot, 21 ágyút, köztük 3 mozszerát, veszítettek.

Debrudzsában az ellenség megtámadta a bolgárok balszárnyát. Az előretörő tömegek a tüzelésben összecmlottak. A balsikeren az angol Pendel gépkocsik se tudtak változtatni. Közülük kettő akadályaink előtt szétlőve fekszik. (Valószínűleg a Caterpillárokról van szó)

Macedóniai front.

Az antant csapatai újra sikertelenül törtek előre Monasztirtól északnyugatra és Grumiseónél (a Csernától keletre fekvő) német-bolgár állások ellen.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Gyász, ünnep és kötelesség.

A világtörténelmi események kelles közepén állunk. Amíg a nemzet lelkét még a komoly gyász vonja be fekete fátyolával a márszéről dicső fönnpre készül: megkoronázandó új királyát, ugyanakkor győzelmes hadaink éles fegyverei a leghatalmasabb csapásokat mérik az ellenségre.

A rohanó események könyörtelen logikája — bánatot és örömet összevegyítve — lelkünk mélyét rázza meg és valahogyan világító lángként lebegtetni előttünk azt a kiméletlen igazságot, hogy az élet célja nem önmagunkban — hanem fiainkban, a jövőben — sőt nem is az egyesek, hanem az egész nemzet jövőjében van.

Mi elmúlhatunk, de az ország maradjon meg, csak a nemzet benne éljen és virágozzék. Ennek a célnak a szolgálatába kell állítanunk minden erőket, különösen most, ezekben a nagyszerű időkben.

Sem örömlünkben, sem bánatunkban ma egy pillanattig sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy titáni küzdelmet folytatunk az igazság és becsület szent nevében és arról sem, hogy ebben a küzdelemben mindenkinek nagy kötelességei vannak a hazával szemben.

A hadsereg ércfala legteljebb gyászfátyolba fog burkolózni, de felesküdve az új királyra, ép oly szilárdan áll majd ellent mint ezelőtt — mert ez az élet és ez a háború.

Mi pedig, akik itthon maradunk, minden gyászunk és ünnepeink mellett sem feledkezzünk meg kötelességeinkről, amelyek abban állanak, hogy a győzelmet minden eszközzel elősegítsük.

Most a hadikölesön a foglaltsa minden erőnek, amit mi adhatunk az állam kezébe, a dicsőséges és győzelmes béke kivívása érdekében. A hadikölesön ügyét diadalra vinni mindnyájunk legezentebb kötelessége legyen.

Ezzel ép úgy áldozunk elhunyt királyunk dicső emlékének, aki a legkitűnőbb példa gyanánt, kevéssel halála előtt 10 millió koronát jegyzett a magyar hadikölesönre, — mint amily mértékben hódolunk új királyunk előtt bemutatván neki áldozatkész erőink nagyságát és törhetetlen, hűség hazaszeretetünket.

A legnagyobb sikert, mindnyájunk hő álmát és vágyát hozzuk a megvalósuláshoz közelebb, ha minél több anyagi erőt tudunk összegyűjteni, mert a győzelmes béke kulcsát kovácsolhatjuk belőle össze.

Gyászunk és ünnepeink között a legújabb álnok ellenségünket a porba sújtva, diadalról diadalra visszük a zászlót, — fogjunk hát össze emberfeletti erővel és alkopozzuk meg a nemzet jövőjé boldogságát, hazánk nagyságát, — mert ez a mi életünk célja.

EMIR arcmosó

alegtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsiros, atkás (mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az aró rögtön csodás szép lesz, miatha valami mesés, lehetőleg finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszertárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Rákóczi” gyógytárában, Csillag gyógyszertár Szacs-vay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában!

Pártközi jelölés a városalja-választásra.

**Hoványi Géza udvari tanácsos
felhívása.**

Tisztelt Polgártársak!

A „Nagyvárad Nemzeti Munkapárt“ és a „Nagyvárad Függetlenségi és 48-as párt“ a komoly idők követelésének vélték eleget tenni, mikor a folyó évi december hó 3-ik napjára kiűzött törvényhatósági bizottsági tagválasztás alkalmából is, — mint a háboru folyama alatt általában, — arra törekedtek, hogy az elvi különállás nyílt vállalása mellett a politikai harcot mellőzzék és a jelölés kérdésében megegyezést keressenek.

A tárgyalások során a statusquot tariva szem előtt, a pártok abban egyeztek meg, hogy az olasz választókerületben csak a Nemzeti Munkapárt, az újvárosi választókerületben pedig csak a Függetlenségi és 48-as párt állít jelöltet.

A nemzeti munkapárt az olasz választókerületben Szűcs József postatanácsos, igazgató-helyettes urat kívánta jelölni. Ő azonban a felajánlott jelölést csak oly feltétel mellett vállalta el, hogy dr Molnár Imre urnak, akinek lemondása folytán a bizottsági tagsági hely megüresedett, a jelölési érdemeire tekintettel a pártok előbb ismét felajánlják. A pártok közös kérelmének dr Molnár Imre ur engedett is és a jelölést elvállalta.

A „Függetlenségi és 48-as párt“ az újvárosi választókerületben Zboray Gyula urat jelölte.

Mikor ezt a „Nagyvárad Nemzeti Munkapárt“ megbízásából közlésem, — egyúttal kérem polgártársaimat, hogy alkotmányos joguk gyakorlásában minél nagyobb számban sziveskedjenek már az összetartás nyilvánítása végett is résztvenni.

Nagyvárad, 1916. december hó 1.

Hazafias tisztelettel

Dr. Hoványi Géza,
a Nagyvárad Nemzeti Munkapárt
elnöke.

Ajánlható új adónemek.

Egyik budapesti újság a világitási adóval kapcsolatosan új adónemeket javasol, amelyek nálunk is figyelmet kelthetnek.

Ajánlja pedig:

1. Adó alá esik minden lakásban a harmadik, negyedik, ötödik stb. szoba. Még pedig progresszív módon. Minél nagyobb vana kinek a lakása, annál több „szoba adót“ fizet.

2. Adó alá esik minden Wertheim szekrény. Aki külön szekrényeket tart a pénze megőrzésére, fizessen utána jelentékeny adót.

3. Adó tárgya a zongora, az orgona, a gramofon. Igen jelentékeny összeget lehetne beszélni belőle.

4. Megadózendó minden drágakő, briliáns, gyémánt, bouton. A ki tíz meg husz és negyven ezer koronás ékszereket hord, fizethet utána ragyogási adót. Az összeírás gyorsan menne, s az új szerzemények után már előre, s megvásárlás után be lehetne szedni az adót.

5. Igen magas adót kell kivetni a kutyákra. A ki ölebeket, fajkutyákat tud etetni és jól tartani ebben a drága világban, könnyen fizethet mindenik után néhány száz korona adót. Ma a kutyastartás nem szükséglet, hanem örült luxus.

6. Tessék megadóztatni a parzsa szőnyegeket.

7. Adó tárgya, még pedig erősen megadóztatható: a pezsgő. A ki pezsgőzik, annak mindégy lehet, ha négy öt koronával többet fizet érte üvegenként. A luxuslikőrök is ilyen adó alá eshetnek és a drága parfümök is.

Lesz-e általános kutatás?

**Most szedik össze a bejelentő
lapokat.**

Az élelmiszer készletek bevallására szolgáló lapokat szétosztották a városban, sőt egyes körzetekben már be is szedték a kiállított lapokat. Sok helyen csak akkor állítják ki a bevallást, amikor a város által megbízott tanító, vagy más közeg jelenkezik a lapok átvételéért.

Az egész várost felölelő nagy munkát természetesen nem megy olyan könnyen, mint sokan képzelték. A közönség nem érzí át az összeírás nagy jelentőségét s tartózkodó, mert attól fél, hogy az összeírás után elvisszik a mi élelmiszert nagy megerősítéssel össze birt gyűjteni.

A közönség szegényebb nagy zömének nincs semmi készlete s igazán napról-napra él.

Vannak azonban sokan, akiknek van valami csekély készletük. Mindenből kevés, alig néhány kiló.

Ezek abban bíznak, hogy olyan csekély a készletük, amit nem vesznek el.

A már eddig beérkezett bejelentési lapokból úgy látszik, hogy azok vallottak be legkevesebbet, akikről feltehető, hogy jobban ellátták magukat élelmicikkkel.

Az összes lapok beérkezése és áttekintés után válik el, hogy megelőgszik e a hatóság a bejelentésekkel, vagy erőlyesebb eszközökhez nyul, az eltított készletek kikutatása céljából.

Ha a bejelentések összmennyisége az egyes élelmicikkekből annyi lesz, hogy a forgalomba került élelmiszer 60 százalékát megközelíti, az Orsz. Közélelmezési Hivatal megelőgszik a bejelentéssel, s eltekint a készletek felkutatásától.

Amely városban azonban csekély készletet jelentenek be s úgy találják, hogy nagyobb eltúllások történtek, kérelhetlenül megindítják a házankénti kutatást.

Ezért a hazafiatlan eljárásról eltekintve, még polgártársainak is kellamertlenséget okoz, aki készletét eltúllolja, mert azokat is ki teszi a kutatással járó kellemetlenségeknek, akik becsületesen eleget tettek a felhívásnak.

Azt hisszük, ha Nagyváradon a kutatásra kerül a sor, legfeljebb egyes helyeken találunk nagyobb készletet, de általában a nagy közönségnek csak kevés készlete van, főleg lisztből, mert a beszerzés nehézsége miatt városunkban kevés lisztet tudtak beszerezni; a város pedig eddig sem adta bökzenen a lisztet.

* **Köhögés**, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle **hurut szeletke**. Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló“ drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

Medvigy Gábor dr bécsi utjáról.

Jelentettük már tegnap reggel táviratainkban, hogy Medvigy Gábor dr, aki Nagyvárad város képviselőjében vett részt a király temetésén, haj nélkül Budapestre érkezett, ahonnan tovább indult. Este már Nagyváradon volt.

Felkerestük Medvigy Gábor drt, aki szívesen válaszolt kérdéseinkre.

— Én november 30 án 1 óra 55 peroker indultam el Bécsbe s 12 óra 14 peroker a császárvárosban voltam. A vasutnál Hoványi Géza dral együtt fogadtak s kalauzoltak. Villamos kocsik állottak rendelkezésünkre s ahol a forgalom el volt zárva, ott kalauzok vezettek tovább a Szent István templomig. A passierscheim előmutatása elég volt, hogy bemehessünk a templomba, ahol a templom hajójának jobb oldalán a szanktuáriusz jobb oldala felől állottunk, egy magas helyen, 4 lépcsőnyire a gyászmenettől, s jól láttunk mindent, a király Ő felségétől kezdve végig a baloldali soron állókat, a balkont is, a hol a trónörökös megjelent. Minden részletben láttuk a menetet s az majesztétikus volt.

— Bécsből Hoványi Gézával az 5 óra 5 peroker indult I. külön vonattal utaztam el, amelyen a törvényhatóságok küldöttségei s néhány főrend volt.

— Budapestre kis késéssel este 10 óra után érkezünk meg. A keleti pályaudveron már hallottam, hogy mi történt, oit rémesebbnél-rémesebb hírek keringettek. Beöthy Lászlót egész uton nem láttam, Hoványi valam volt, nincs semmi baja. Bolond dolgokat híreszteltek, három vagon egymásra szaladt, a tiszti küldöttségből sokan veszték el, de ezek nem valószínűek. Láttam két kórházvonatot, egy épen akkor hozta a sebesülteket. Nem hiszem, hogy bárki is Nagyváradról vagy Biharból odavezetett volna, mert nem lehetünk sokan, a különvonatokon ugyanis a gyorsaság és kényelem kedvéért kevesen utazhattak.

Zsigmondy, mint Fregolina.

Soha ilyet. Ez s Zsigmondy Anna nagy kujon, no nézd, a ravazdit. Mindig valami ötlet bujkál a fejében, finom, csak műértőknek való.

Tegnap felmentem a színházhoz, hogy megtudjam, mi lesz este s mi nem lesz. Lesz-e Suhanc Billerrel, vagy nem lesz katonazene. A titkár szobája előtt szorong Tompa Béla s egy ismerős női alak. Fejdisze, fekete boája s tartása egyenesen Szobeni Margit. Gázait várnak.

Kezelés. A művésznő mellé húzódok s futólag rápillantok. Csakugyan, olyan, min Szobeni.

— Mit szól Zsigmondyhoz? kérdi.

— Nem tudom megszokni a színpadon kívül, de a színpadon? Nézze meg a Csoda esők első felvonásában, mikor bejön. Igazi nagyvilági nő, egy mondaine, előkelő, szép és bájosan énekel.

— Ezt komolyan moadja, látom, komolyan, szólal meg a hölgy.

Ránézek, a hang ismerős, az arc azonban átfomált. A szájak szigorú, keskeny vonalat alkotnak, a szem kemény, a voná-

HIREK

*** Biharvármegye mai rendkívüli közgyűlése.** Az országos gyász alkalmából Biharvármegye törvényhatósága ma tartja meg rendkívüli közgyűlését, amelyre a következő meghívót bocsátotta ki a főispán:

Minden Bizottsági Tag Urnak!

Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége, Első Ferenc József aihunytával a nemzetet és az uralkodóházat ért megmérhetetlen gyászokat alkalmából, a vármegye közönsége hódolatteljes részvételének és hazafias, igaz és őszinte fájdalomának kifejezését adni óhajtván, felkérem Tekintetes Bizottsági Tag Urat, hogy folyó évi december hó 2-án (szombaton) **délelőtt 10 órakor**, a vármegyei ház nagytermében tartandó törvényhatósági bizottsági rendkívüli közgyűlésen megjelenni sziveskedjék. Dr. Miskolczy Ferenc, főispán.

*** A Katolikus Népszövetség holt napi ünnepélye** olyan műsorral lép a közönség elé, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Fischerné Szalay Stefánia és Fischer Margit zongoraművésznők egymagukban is biztosítanak a magas művészi színvonalat. Halász Gyula plébános szónoki kiváltsága a legszélesebb körök érdeklődését kelti fel. *Bihari Akos* — aki dr. Krüger Aladárnak egyik nagyhatású újabb versét is felvette műsorába — a szavalóművészet klasszikus tökéletességével ragadja el mindig hallgatóit. Schmelczér Béla és Resch Mihály a magyar zenét fogják méltóan képviselni. A pompás ünnepély holnap délután 5 órakor kezdődik a Kath. Kőr Szent László termében; *fenntartott helyek* a Kath. Kőr háznagyánál ma délután 6 és 8 óra között holnap déli 12 óráig megválthatók.

*** Az illetéktörvény.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, melyvel a bélyegilletékről szóló új törvényt december elsejétől kezdődőleg életbelépteti.

*** Hlatky Endre jegyzése a hadikölcsonre.** Hlatky Endre joghallgató a városi árvaszek utján 20.000 koronát jegyzett az ötödik hadikölcsonre.

*** Budimirovics Dusan.** Az itt tartózkodó norvátok köréből feltérték laounkat, hogy az alábbi sorokat közöljük egyik lap-társunk cikkére vonatkozólag, mely Budimirovics Dusan, a zágrábi színház dramaturgja és egyetemi tanár gyauánt ünnepelte: Szükségét érezzük annak, hogy az alábbi sorokat helyreigazításul adjuk, nehogy Nagyvárad nagyrabcsújt társadalma helytelen fogalmat alkosson magának a horvát tudomány és irodalom felől. Budimirovics Dusan neve a horvát tudományos és irodalmi világban teljesen ismeretlen. Eddig senki sincs abban a szerencsés helyzetben, hogy ettől az urtól néhány sort is olvashatott volna. A zágrábi színházban ez a név ismeretlen. Hogy egy csak most végzett bölcsészethall-

sok idegenesertiek. Lassan nevetésre lágyul minden s ott áll Zsigmond. Ő maga.

Sebaj no, kis ravaszság, nagy móka-készség, mimikri tréfa. Ő bemegy pénzérei, kijő, nem szól semmit. Kapott, amit kapott. Ruzs két hét volt. Jókat nevet magában.

A szinpadhoz vezető folyosó végén megáll. Kinyílik az ajtó és Sik Rezső haragosan szól:

— Gyere már, csak hogy itt vagy, Szabeni. Kezddük, kezddük.

Visszanéztek, kosztium, arckifejezés, száj, szemek, úgy, mint Szabeni Margit. A szemek szögletében óriási huncutkodás. Áll s nem mozdul.

— Mi les, sürgeti Sik, gyere már, Szabeni.

A nő nevet és Sik homlokához kap.

— Jesszusom, te vagy Zsiga? Hát az hogy lehet? Mit csináltál?

Hozzám fordul:

— Látja, hát nem egészen Szabeni volt?

— Láttam, engem is megréfélt. De csak kívül volt Szabeni, belül ravasz és huncut fejében egészen Zsigmond.

Máv. történet száz konzervvel.

Ősszel, egy szép csillagos estén Tóth Sándor a vasuti pályaudvaron dolgozott. Kíséző lékező volt a rangja s barátja Jakab Károly kocsioló. Tologatták a kocsikat ide, tologatták oda s léziú dolgokról beszélgettek: szalonbáról, paprikás gulyásról, finom téstakról s egy kis borocskáról.

Közben egy új vonat jött be s megállott a mellettük levő síneken, az ötödik vágányon. Töhrvonat volt. Jakab odapillantott s meglátta, hogy egy ajtó nyitva van. Rögön szól Tóthnak:

— Nini, ott nyitva van az ajtó.

Beszélgetni kezdtek erről, hogy a vasutnál lopni szoktak, katonák különösen s bizonyosan loptak már a nyitott ajtóju tsehr kocsiból.

— Menjünk, hozzunk mi is balóle, indítványozta egyikőjük.

Bementek, rengeteg konzervet találtak. El csodálkoztak s megragadtak egy ládát, amelyben 100 konzerv volt. Áttették a vágányokon túl egy II. osztályu kocsiba, hogy majd elviszik.

Am minden mozdulatukat figyelte egy kocsivezető, Biró Gyula, aki bevonult egy kocsiba s onnan figyelte a dolgokat. Megismerte Tóth Lajost s rákiáltott:

— Halt! Ne mozdulj!

Lemászott a kocsiból s megállapította a konzerv esetet. Aztán, mint jó vasutas, feljelentette az egészet.

Ezért állottak tegnap Tóth Sándor és Jakab Károly a törvényszék tanácsa előtt, amely Ember Géza tanácselnök vezetésével tartotta tárgyalását. Ügyész volt dr. Bolza Alfonz gróf, jegyző: Széles István.

Beismerték tettüket s mindenik azt

mondta, hogy a másik hívta. A törvényszék 3-3 havi fogházra ítélte őket, 1 hónapot és 20 napot betudott büntetésükbe s 1 évi hivatalvesztést is csatolt hozzá.

Az ítélet jogerős.

Egy millió értékű készletet foglalt le a rendőrség.

Teljes kimutatás a lefoglalt élelmi és közszükségleti cikkekről. Befejezték a nyomozást.

A rendőrségnél rövidesen befejezik az árdrágítók elleni nyomozást. A kihallgatásokat tegnap este befejezték, úgy hogy az ügyet rövidesen átteszik a kir. ügyészhez, ahova az 1916. IX. t. c. 1. § a. értelmében tartozik.

Összeállították a kimutatást azokról a negyezonnyiségű élelmi és közszükségleti cikkekről, amelyeket a rendőrség a nyomozás alatt lefoglalt. A rendőrségi kimutatás neveket nem közöl, csak a készletek mennyiségét.

A teljes kimutatás tételenként a következőket tartalmazza:

8 hordó, 15 mázsa sonkolyos mész,
3 hordó és 3 láda szilvalekvár,
50 métermázsa vöröshagyma,
15-16 métermázsa sonkolyos mész,
20 métermázsa dió,
100 métermázsa vöröshagyma,
29 hektoliter és 68 liter bor,
1 vagon dió,
20 métermázsa parafin gyertya,
16 egész zsák és 2 és fél zsák aszalt szilva és egy hordó szilvalekvár 120-130 kg. súlyban,
31 ládában 1550 kg. gyertya,
100 kilogramm kockacukor,
1780 kilogramm cukor,
63 hordóban 5254 kg. almalekvár,
200 ládában 1170 kg. szappan,
13 ládában 160 kilogramm cukorka,
200 ládában 10986 kg. szappan,
50 ládában 2783 kg. szappan,
582 zsákban 29908 kg. szappan,
21 ládában 1505 kg. csokoládé,
200 ládában 10947 kg. szappan,
30 métermázsa vöröshagyma,
4 métermázsa foghagyma,
1770 métermázsa kávé.

Igen tekintélyes mennyiség ez, különösen ha elgondoljuk, hogy a forgalomból ki voltak vonva, és így az árak mesterségesen növekedtek, mialatt ez a készlet a raktárakban hevert anélkül, hogy enni kért volna.

Tehtintélyes mennyiség, csak szappanban 65794 kg., aminek az értéke jóval meghaladja a fél millió koronát.

Ha ehhez hozzávesszük a többi lefoglalt készletet, az összes érték megüti az egy millió koronát, ha ugyan felül nem haladja.

A rendőrség munkája tehát eddig is eredményes volt, ami az egész tisztviselői kar és detektívcsoport egyöntetű buzgó munkájának köszönhető.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe

Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt.

Elfogad egyházi folszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árban veszünk !!

gató nem lehet egyetemi tanár, ezt termé-
szetesen fogja találni a tisztelt olvasó kö-
zönség. Hogy vajjon a Budai Művelődési és
Pihenési Társaság elnöke, a Budapesti Művelődési
Társaság elnöke, a Magyar Művelődési Társaság
elnöke, a Magyar Művelődési Társaság elnöke,
az a jövő fogja megmutatni.

*** A Szent László-menedékház
közgyűlése.** A nagyvárosi Koldusápoló
és Szent László-menedékház Egyesület f.
évi december 9-én délután 5 órakor közgyű-
lést, ezt megelőzőleg pedig választmányi
gyűlést tart s erre a tagokat tisztelettel meg-
hívja az elnökség.

*** A vidéki színészet nyomora.**
A király halála miatt elrendelt országos
gyász nagy nyomorba döntötte a vidéki szí-
nészeti. Egész Magyarországon legnagyobb-
részt konzervatív társulatok működnek, a
melyeket erősen érintett a líznapos
szünet. A társulatok a bevételt a tagjaink
között felosztják és csak rendkívüli esetekre
tesznek félre tartalékalapokat. Az évad csak
most indult meg és tartalékalapról sehol
sem lehetett beszélni. Itt-ott helyen mel-
tányították a nyomorgó színészek helyzetét és
a kultuszminisztérium eddig az egészen kis
társulatok számára tizenöt ezer koronát utalt
ki. A másodrendű és elsőrendű társulatok
tagjainak rendkívüli segítségével most fog-
lalkoznak a minisztériumokban és a szín-
szek biztatás: kaptak, hogy veszteségeikért
kárpótolva legyenek. Magyarországon körül-
belül négy tizedrészes társulat működik. Itt
a rizikó az igazgatókat terheli, a társulatok se-
gítés szintén u. ban van. Még egy kérdés kerül
döntés alá. A nagyobb vidéki társulatoknál
katonazenekar működik, a melyek most
nyolc hónap nem szabad nyilvános helyen
megjelenni. Ezt a kérdést valószínűleg úgy
fognak elintézni, hogy a katonák esténként
szabadságot kapnak és civilruhában fog-
nak a színházba menni. Ha már civilruha-
szereket nem lehet adni és ha ez a meg-
oldás nem lesz kereskedővé, az énekes
darek jóidőre szembeszállnak a vidéki szín-
padokról.

*** A hatósági élelmiszer árak.**
Tudatom a városi közönségével, hogy az
1916 november 15-től, november 30-ig er-
vényben volt összes max. máhs árak decem-
ber 15-ig változatlanul továbbra is megma-
radnak. Nagyvárad, 1916 november 30-án
Lukács Odón a. k. polgármesterhelyettes.

*** Felhívás.** A női iparostanulók
rajzoktatása folyó hó 3-án vasárnap kezd-
tet. vezzi Terézkyne Tizza Kálmán téri 7.
s. a. u. műtermében és pedig az első osztály
vasárnap délután 8-10-ig, a második és
harmadik osztály 10-12-ig. Felhívom a t.
főnök urat, hogy tanoncokat a jelzett
helyen és időben az előadások pontos látó-
gatására utasítani sziveskedjenek. Egyben
felhívom azokat a főnököket, kiknek leány
tanoncok még mindig nem iratkoztak be,
hogy a biratást mielőbb eszközözzék, mert
ellenesétben ellenük a hatóság úján fogok
ismételtén eljárást indítani. Szűcs Izó, ipar-
iskolai igazgató.

*** Fűszerárak a hatósági fő-
szerüzletben.** Tudatom a városi közönség-
ségével, hogy a városi fűszerüzletben Szent
László tér (Rimanóczy féle házban) a kö-
vetkező áruegyedek a felsorolt árak mellett
vásárolhatók:

1 kg. pótkávé 4.20, 1 kg. legfinomabb
arany márkájú Stollverk dessert csokoládé
24 K. 1 kg. tea 25 K. 1 kg. kávé 12 K.
1 kg. mák 5.20 1 kg. boszniai aszalt-
szilva 3 K. 1 üveg 3 ceillagos Dobány oogsac
11 K. 1 kg. teljes zsirtartalmu hol-

landi sajt 11 K. 1 kg. alma 1.20. A fent
jelzett árukból a liszt, vagy élelmiszer utal-
vány bemutatása mellett egy-egy család
havonként legfeljebb az alanti mennyiséget
igényelheti, illetve vásárolhatja meg: 1 kg.
pótkávé. Fél kg. kávé. 1 kg. csokoládé.
Fél kg. tea. 10 kg. alma. F. 1 kg. mák.
1 kg. szilva. 2 kg. sajt 1 üveg oogsac
Nagyvárad, 1916 november hó 30. Lukács
Odón, polgármesterhelyettes.

*** Megvételre keresek egy vagy
két puhafa festett szekrényt. Cim a
kiadóhivatalban megtudható.**

*** Megbízható ügyes asszonyok
lapkihordóknak felvételnek. Jelent-
kezni kell a kiadóhivatalban.**

*** Gyönyörű rózsás arc a nő leg-
szébb díszje. Az első ránc a szép asszony
első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot
hogy eltüntethesse. Elég ha a megbocsúlha-
tatlan Y-PO crémet és szappant használja
melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el-
tünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket,
májfoltokat, pattanásokat és bőr vörös-
séget. Ár 3.— K. Kapható: Farkas István
"Apoló" drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utí
7/B. Rimanóczy palota.**

*** Egy középkorú nő állást keres,
akár szakácsnőnek, akár háztartónőnek.
Külső és belső gazdaságot érti, vidékre is
megy Jó bizonyítvánnyal rendelkezik. Cim a
kiadóban.**

*** Megfagyott szétlől kivörösödött
arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors
és biztos hatású "Harmatlej" créme és
hozzávaló szappan. Kapható Farkas István
"Apoló" drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-utí
7/B. Telefon 13—02.**

*** Mikulási estély** Aszódi úteleiben,
Kosuth u. csi főúteleibe és Rákóczi uti es-
koládakirly fióküzletébe rengeteg menyai-
ségi mikulás és gyermekajándék cukor-
bákkal, süteménnyel. Eladásra kerül: 600
üveg Polugyai kor és 60 üveg Andrányi
és tokajbor. Azonkívül konyak, likőr, rum,
p. zsgó, mustár, tea, kávé, csokoládé, kitűnő
dió, gyümölcsök, fűszerszesz, édespaprika és
mindenféle cukrozott gyümölcsök. Figyelmezt
felhívom az ajándékosoknak mielőtt vásárol-
tekintse meg üzleteimet.

*** Polonáriátó MUSEM biztos szer-
Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag
Farkas István Apolló drogeriájában Ra-
kóczy-utí 7/B.**

IRODALOM

A Népművelési Közlöny legújabb
száma változatos, élénk tartalommal jelent
meg. A lap élén az elavult király emléké-
nek szentelt kegyetlen cikkét. Részletesen
ismerteti a Népművelési Egyesület választ-
mányi ülését, Közli a Varady István szer-
kesztőnek az üzlet gyermekéről a Buda-
pesti Hirlapban megjelent jeles és meg-
szívlelésre ösztönöz cikkét. Változatos hírek
rovata és hivatalos rész egészíti ki a jól
szerkesztett lapot.

Doberdó címmel jelenik meg decem-
ber közepén Szabó István új háborús
könyve, melynek művészi címlapján egy
piroslik ez a kénköves szó, ahogy magyar
anyák büszke gyászában el a görzi csaták
poklának a Monte Sant Michéle sötét ka-
vernának és a Valone völgy nagy magyar
temetőinek emléke. Szabó István, skinek
tavalyi könyve, a "Kárpáti hó" most jelent
meg harmadik kiadásban, újra a honvédek
ról ír, az élet és halál forgatagába került
magyarokról olyan színekkel, olyan közel-
ről és az átélésnek akkora erejével, mint
még kevesen. A Doberdó, melyet Bankó

Grill udvari könyvkereskedése ad ki, nem
csak tartalmában, de külső köntösében is
művészi meglepetése lesz a karácsonyi
könyvpisacok. Négy koronáért már most
megrendelhető minden könyvkereskedésben

Legújabb táviratok.

**Közel a tisztességes béke?
A Reichsrat elnöksége
a királynál.**

Budapest, december 1. (Saját tu-
dósítónk.) Az esti lapok jelentik:
Az osztrák képviselőház elnökségét
az uralkodópár igen kegyesen fog-
adta. Sylvester elnök intézett az
uralkodópárhoz rövid beszédet, biz-
tosította a királyi párt a reichsrat
törhetetlen hűségéről és odaadásáról.
A király megköszönte a hódolatot
s kifejezte reményét, hogy a parla-
ment rövidesen ismét megkezdheti
gyümölcsöző munkáját. A király
kifejtette azt a reményét is, hogy a
tisztességes békét rövidesen elérhetjük.
A király az alelnökökkel is sokáig
elbeszélgetett, bucsuzáskor a ki-
rályi pár az elnökség tagjaival ke-
zet fogott.

Görögország fegyveresen ellenáll a rablóknak.

Budapest, dec 1. (Saját tudósítónktól.)
A Daily Telegraph jelenti harmincezer
A görög király elrendelte, hogy az első had-
test olyan görög épületek megszállásával
szemben, melyeket már görög csapatok tar-
tanak megszállva, ellenállást tanu-
sítson.

Athénből jelenti a Reuter: A kormány
Fournet tengernagyra azt felelte, hogy
egyáltalában nem hajlandó fegyvereket a
municipiót kiszolgáltatni.

Rotterdamból jelentik: Lord Cecil Ró-
bert az alsóházban kijelentette, hogy Görög-
ország vonakodása következtében új helyzet
állott elő. Fournet tudára adta a görög kor-
málynak, hogy ha a követelt gyűköt leg-
később holnap reggelig nem szolgáltatják ki,
erélyes intézkedéseket foganatosítanak.

Győzelem minden vonalon.

Budapest, december 1. (Saját tu-
dósítónktól.) A Wolff-ügynökség
jelenti: Elsején este a Somme terü-
letén a tüzelés a folyó mindkét
partján megélnkült. Oláhországban
előrehaladtunk. Dobrudzsában az
ellenség megismételt támadását visz-
szavertük. Monasztirtól északnyu-
gatra és Grunista falunál az ellen-
ség előretörését visszavertük.

Letartóztatták a bécsi gyors- vonat főmozdonyvezetőjét.

Budapest, december 1. (Saját tu-
dósítónktól.) Herceghalmáról je-
lentik: A csendőrség kihallgatás
után előzetes letartóztatásba he-
lyezte Vida Jánost, a bécsi gyors-
vonat főmozdonyvezetőjét, akit hol-
nap átkísérnek a törvényszékre.

SZÍNHÁZ.

Hetiműsori

Szombat délután: Bernát bácsi.
 Szombat este: Doktor ur (Molnár Ferenc bohózata)
 Vasárnap délután: Csodacsók (Sz. Zsigmond Anna, Biller Irén, Vigh Manci felvétele.)
 Vasárnap este: Királynőm... meghalok érted. (Bemutató előadás)

Zongora mellett. Intim hatásokat váltott ki tegnap a Suhanc előadása, első előadás a nagy gyász szünete után. A zongoránál Kovács Mihály karmester pótolja a zenekart művészi és gondos játékkal, kísérelével az ének jobban érvényesült, mint a zenekaroknál. A közönség jól mulatott, sokat tapsolt Kovács Márthának s az ifjúság kedvence, Biller Irén is megkapta szokott tapsait. T. Pogány Janka kitűnő volt, Rákosi ellenállhatatlan.

Doktor ur.

— Molnár Ferenc bohózatának reprize. —
 Molnár Ferencnek, az illusztris írónak, aki csak a közelmúltban aratott ragyogó sikert Farsang című színművével, egyik legkerültebb bohózata a Doktor ur, amelyet ma este tűzött műsorára a Szigligeti-színház.

Mindazok a kiváló minőségek, amelyek összességé oly számottevővé tudta tenni Molnárt a magyar irodalomban, már mind ott csillámlanak a Doktor ur ban, amely egyike a legtekélyesebb, legpompásabb budapesti csibészhistoriáknak.

A mai esti reprizében a címszerepét Tóth Elek játssza, akinek ezt a kitűnő alakítását már ismeri a nagyváradi közönség épp úgy, mint amely feledhetetlenül értékes alakítása Sik Rezsőnek Puzsér, a zseniális csibész.

Dr. Csató reudőrfogalmazó karakterisztikus alakjának megjatszása Szigeti Jenő feladata lesz, amelyet — eddigi speciális alakítását tekintve — kitűnően fog megoldani.

Érdekes, nagy szerephez jut a mai estén H. Körössy Juci, aki dr. Sárkányné elegáns, modern alakját a maga disztinált egyéniségének kiváló minőségével fogja színpadra hozni.

Polgár Mariska Lenkét, a bájos iskoláslányt legjobb szerepei közé számítja és ha még megjegyezzük, hogy az együttesben T. Pogány Janka, Rákosi, Zsoldos, Dózsa és Iváncsi vesznek részt, érthetővé válik, hogy a pénztár ellen indított ostromból itélve, zsúfolt ház nézi végig Molnár Ferenc a Doktor ur című bohózatának mai reprizét.

Királynőm... Meghalok érted!
 A Szigligeti-színház vasárnap esti bemutatója: „Királynőm... Meghalok érted!” fiatal szerzője, poétikus és romantikus mese-szöveg magjával, egyikét adja színpadi alkotásában a legszenzációsabb és legizgatóbb büntető drámáknak, amely — beavatottak véleménye szerint — eszelekményének izgalmaságával felülmulja még a közönség körében oly nagy tetszéssel fogadott Névtelen asszonyt is. A színtársulat drámai együttese Erdélyi Miklós színiigazgató rendezésében pompás előadásban hozza színre Villányi Andor drámáját, amelynek egyetlen, jelentős női szerepét Kassits Eszter játssza.

APOLLÓ mozgó-színház
 Szombaton
A szeplőtlen asszony
 regény 4 felv.
 Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

VIGADÓ mozgó-színház
 Szombaton
A játékos esküje
 dráma 3 felv.
 Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

NYILTÉR.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

- China ezüst kenyér kosár . . . 4 K
- China ezüst cukor tartó . . . 4 K
- China ezüst vaj tartó . . . 4 K
- China ezüst cukor kosár . . . 4 K
- China ezüst dohányozó készlet . . . 4 K
- Vizes készlet 6 személyre . . . 4 K
- Boros készlet 6 személyre . . . 4 K
- Likőrös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Sörös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Tésztá készlet 6 személyre . . . 4 K
- Bafóttos készlet 6 személyre . . . 4 K
- Teás készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mosdó készlet fayence . . . 10 K
- Fűszer készlet állványval . . . 10 K
- Cigaretta ezüst készlet . . . 10 K
- Ebédli készlet aranyozással 6 személyre . . . 24 K

Evőeszközök, kávéházi felszerelések, vendéglői felszerelések
Répkerepezés, ablak üvegezés
 gyorsan, előnyös árban készül.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés
 Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
 Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Jó polgári házi koszt

kapható jutányos áron, úgy kihordásra, mint bentkosztosra. Telek-utca 62-ik szám alatt
Burik Józsefnénél.

Harisnya, tricó, keztü.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítő, gyermek kötött ruházatott, valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általánosan elismert szolid és jó áruból hirneves

Hungária Harisnyááruház
 a Sas Passage főbejáratánál.

Kérstik cégünket összenemtévesztetni

Mezőgazdáknak saját gazdasági szükségletükre szolgáló köles hántolását a Hadi Termény-Részvénytársaság feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai

„Adria“ R. T. Nagyváradon.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

URANIA mozgó-színház
 Szombaton
Imádom a zenét
 vígjáték 3 felv.
 Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünneppalapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

MEGHIVÓ
a „PARK“ nagyáruház
 (Rákóczi-ut 5.)

folyó hó 4-én tartandó megnyitására.

Alulírott van szerencsém Nagyvárad nagyérdemű közönségét a „Park“ Nagyáruház megnyitására tiszteletteljesen meghívni. A „Park“ Nagyáruház-cikkei a következők lesznek:

- I. Bőr-díszműáru és utazási cikkek
- II. Díszműáru és pipere cikkek
- III. Bel- és külföldi játékaruk
- IV. Sport cikkek
- V. Kötött- és szövöttáru.

Céлом Nagyvárad nagyérdemű közönségének általam vezetett cikkekben a legjobbat a legjutányosabb árban nyújtani.

Kérve a közönség szives pártfogását

a „Park“ Nagyáruház tulajdonosa.

Nagy karácsonyi vásár!

a „HÓFEHÉRKE“ harisnyaáruházban

Szent László-tér, Sas-palota.

Előrehaladott időny miatt téli áruk mélyen leszállított árakban:

Női gyapjukabát	28.—, 30.— K
Lélekmelegítők	5.—, 6.—, 8.— 10.— "
Férfi sweater gyapju	13.—, 16.—, 24.— "
Prima gyapjuing és nadrág	10.—, 11.—, 13.— "
Téli férfiharisnya	1.60, 1.90, 2.30, 3.—, 4.— "
Női téli harisnya	1.96, 2.20, 2.60, 3.—, 4.— "
Téli női keztyű	—90, 1.—, 1.20, 1.96, 3.— "
Csavar lábszárvédő prima	5.—, 6.—, 7.— "

Nagy occasio zsebkendőkben alkalmas karácsonyi ajándék!

Női prima pamutzsebkendő tet.	6.—, 8.—, 10.— K
Női prima cernazsebk tet.	11.—, 13.—, 16.—, 20.— "
Női himzett jóminőségű tet.	10.—, 12.—, 14.— "

Leszállított árak folyó hó 20-ig érvényesek!

Felhívás.

A nagyváradai Templomüveg-festészeti, Üvegcsiszoló és Tükörárugyár Rt. 1916. november 19-én Nagyváradon tartott közgyűlésén a részvénytársaság feloszlását illetve felszámolását határozta el. Felszámolókul megválasztottak: Sztarill Ferenc, Balázsovits Jenő, Debreczy Imre és dr. Papp Károly ügyvéd nagyváradai lakosok.

Felhívjuk ezért a részvénytársaság esetleges hitelezőit, hogy ezen köléstől számított hat hónap alatt követeléseiket érvényesítsék, mert különben a felszámolást követeléseikre tekintet nélkül fogjuk eszközölni.

A Nagyváradai Templomüveg-festészeti, Üvegcsiszoló és Tükörárugyár részv.-társaság igazgatósága.

* **Dusafalva** határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérbeadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Árverési hirdetés.

A Hadi Állat Átvételi Bizottság által a nagyváradai velencei Közbirtokosság Kolozsvári-uton fekvő közlegelőjén (Sztarill-féle téglagyárral szemben) létesített

karámok és favázás deszka épületek különböző faanyagai

folyó év december hó 4-én délelőtt 10 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános szóbeli árverésen el fognak adatni.

A fent nevezett faanyagok a nyilvános árverés megtartása előtt a helyszínen megtekinthetők, a faanyagokról készített kimutatás, ugyszintén az árverési feltételek a Földmivelésügyi Miniszteri Kirendeltség Rákóczi-ut 36. szám alatti hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Az árverés karámcsoportonként és épületenként fog megtartatni.

Vevő tartozik a vételárat az árverés vezetőjének készpénzben azonnal lefizetni.

A faanyagok elbontása és elszállítása vevőt terheli, azoknak

folyó év december hó 12-ig történő megőrzéséről gondoskodás történik.

Nagyvárad, 1916. évi november hó 30-án.

Nagyváradai Miniszteri Kirendeltség.

IZSÁK LIDIA
 elsőrendű fűzőszalon

Nagyvárad, Park-szálloda
 Nagy Sándor-u. 1. 1. emeleten.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és haskötékekben nagy választék. Fűzőket válasszátok végezté után küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szígliget színház művésztársulatának egyedüli szállítója.
 :: Telefon: 11-53. ::

Kiadó Kossuth-u. 2. sz. házban a Kertész S. Sándor féle üzlethelyiség s ugyanott egy kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszobával s egyéb mellékkelhelyiségekkel 1917 május 1 re. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.